

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Τα Δικαιώματά Σας](#) > [Κατηγορούμενοι \(ποινική Διαδικασία\)](#) > 1 — Τα δικαιώματά μου κατά τη διάρκεια της έρευνας

1 — Τα δικαιώματά μου κατά τη διάρκεια της έρευνας

A. Αν είμαι αλλοδαπός, επηρεάζεται η έρευνα;

Ναι, κυρίως επειδή ορισμένα πρόσθετα δικαιώματα και εγγυήσεις σχετίζονται με αυτό (βλ. επίσης [κατωτέρω](#)).

B. Ποια είναι τα στάδια της έρευνας;

i. Στάδιο συλλογής αποδεικτικών στοιχείων / εξουσίες των διενεργούντων την έρευνα

Οι δραστηριότητες της αστυνομίας στις ποινικές έρευνες προβλέπονται στα άρθρα 347 έως 357 του κώδικα ποινικής δικονομίας· οι δραστηριότητες του εισαγγελέα διέπονται από τα άρθρα 358 έως 378 του κώδικα ποινικής δικονομίας.

ii. Αστυνομική κράτηση

Σύμφωνα με το άρθρο 384 του κώδικα ποινικής δικονομίας, εκτός από τις αυτόφωρες περιπτώσεις, στις οποίες η αστυνομία δίωξης του εγκλήματος προβαίνει σε υποχρεωτική σύλληψη ή προαιρετική σύλληψη υπόπτου κατά τη διάπραξη αξιόποινης πράξης, όταν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία, ακόμα και σε σχέση με την αδυναμία ταυτοποίησης του υπόπτου, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο κίνδυνος διαφυγής είναι βάσιμος, ο εισαγγελέας διατάσσει την προσωρινή σύλληψη ή, προτού αναλάβει την έρευνα ο εισαγγελέας, η αστυνομία δίωξης του εγκλήματος προβαίνει με δική της πρωτοβουλία στην προσωρινή σύλληψη προσώπου για το οποίο υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες για αδίκημα για το οποίο ο νόμος επιβάλλει ποινή ισόβιας κάθειρξης ή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών και το πολύ έξι ετών ή για αδίκημα που αφορά πολεμικά όπλα και εκρηκτικά ή για αδίκημα που διαπράττεται για σκοπούς τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς τρομοκρατίας, ή για ανατροπή της δημοκρατικής τάξης.

iii. Ανάκριση

Το υπό έρευνα πρόσωπο, ακόμα και αν έχει τεθεί υπό κράτηση ή κρατείται για άλλον λόγο, συμμετέχει οικειοθελώς στην ανάκριση, με την επιφύλαξη των αναγκαίων εγγυήσεων για την πρόληψη του κινδύνου διαφυγής ή βίας· μέθοδοι ή τεχνικές που μπορούν να επηρεάσουν την ελευθερία αυτοκαθορισμού ή να μεταβάλουν την ικανότητα να θυμάται και να αξιολογεί τα πραγματικά περιστατικά δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ακόμα και με τη συγκατάθεση του ανακρινόμενου προσώπου.

iv. Προσωρινή κράτηση

Η προσωρινή κράτηση και άλλα μέτρα προσωπικής επιτήρησης προβλέπονται στα άρθρα 272 έως 315 του κώδικα ποινικής δικονομίας. Το σύστημα των μέτρων προσωπικής επιτήρησης διέπεται από τις αρχές της καταλληλότητας και της αναλογικότητας, βάσει των οποίων, κατά κανόνα, ο δικαστής, όταν διατάσσει τα μέτρα, πρέπει να λαμβάνει υπόψη, αφενός, τη συγκεκριμένη καταλληλότητα κάθε μέτρου σε σχέση με τη φύση και τον βαθμό των απαιτήσεων πρόληψης που πρέπει να ικανοποιηθούν στη συγκεκριμένη περίπτωση και, αφετέρου, κάθε μέτρο πρέπει να είναι ανάλογο προς τη σοβαρότητα των πραγματικών περιστατικών και την ποινή που επιβλήθηκε ή ενδέχεται να επιβληθεί.

Γ. Τι δικαιώματα έχω κατά τη διάρκεια της έρευνας;

i. Έχω δικαίωμα σε διερμηνεία και μεταφράσεις;

Ναι, σύμφωνα με το άρθρο 143 του κώδικα ποινικής δικονομίας.

ii. Τι δικαιώματα έχω όσον αφορά την πρόσβαση σε πληροφορίες και στη δικογραφία;

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί, γενικά, ότι η κοινοποίηση της περάτωσης των προκαταρκτικών ερευνών που κοινοποιούνται στον ύποπτο και στον συνήγορο υπεράσπισης του που επιλέγεται από αυτόν περιλαμβάνει σύντομη έκθεση των πραγματικών περιστατικών για τα οποία κινείται η διαδικασία, των νομικών διατάξεων που φέρεται ότι παραβιάστηκαν, καθώς και της ημερομηνίας και του τόπου της πράξης, με την επισήμανση ότι τα έγγραφα σχετικά με τις διενεργηθείσες έρευνες έχουν κατατεθεί στην εισαγγελία και ότι ο ύποπτος και ο συνήγορός του έχουν το δικαίωμα να τα εξετάσουν και να λάβουν αντίγραφο τους· επιπλέον, προβλέπονται ειδικοί κανόνες σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης και το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα της δικογραφίας, ιδίως όσον αφορά τη διεξαγωγή της ανάκρισης ή τη λήψη προσωπικών προληπτικών μέτρων.

iii. Δικαιούμαι να έχω δικηγόρο και να ενημερώσω τρίτον για την κατάσταση μου;

Ο ύποπτος/κατηγορούμενος δικαιούται να διορίσει κατ' ανώτατο όριο δύο συνηγόρους υπεράσπισης· ο ύποπτος/κατηγορούμενος που δεν έχει διορίσει ή δεν έχει συνήγορο υπεράσπισης επικουρείται από επίσημα διορισμένο συνήγορο. Για τους επιτόπιους ελέγχους και έρευνες ισχύουν ειδικές διατάξεις που περιλαμβάνουν, για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, το δικαίωμα να επικουρείται από εκπρόσωπο, εφόσον είναι άμεσα διαθέσιμος και κατάλληλος.

iv. Δικαιούμαι νομική συνδρομή;

Ναι, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στις σχετικές ισχύουσες διατάξεις.

v. Τι είναι σημαντικό να γνωρίζω όσον αφορά τα εξής:

α. Το τεκμήριο αθωότητας

Το άρθρο 27 του ιταλικού Συντάγματος προβλέπει ότι οι κατηγορούμενοι θεωρούνται ένοχοι μόνο μετά την έκδοση αμετάκλητης απόφασης.

β. Το δικαίωμα σιωπής και το δικαίωμα μη αυτοενοχοποίησης

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί, μεταξύ άλλων, ότι, πριν από την έναρξη της ανάκρισης, τα πρόσωπα πρέπει να ενημερώνονται ότι οι δηλώσεις τους μπορούν πάντα να χρησιμοποιηθούν εναντίον τους και ότι, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης παροχής των στοιχείων τους, δικαιούνται να μην απαντήσουν σε ερωτήσεις, αλλά η διαδικασία θα συνεχιστεί· η μη τήρηση των διατάξεων αυτών καθιστά μη αξιοποιήσιμες τις δηλώσεις του ανακρινόμενου προσώπου.

γ. Το βάρος της απόδειξης

Γενικά, το βάρος της απόδειξης όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά που σχετίζονται με το κατηγορητήριο, την ποινική ευθύνη και τον καθορισμό της ποινής ή του προληπτικού μέτρου φέρει ο εισαγγελέας.

vi. Ποιες είναι οι ειδικές εγγυήσεις για τους ανηλίκους;

Οι κανόνες που διέπουν τις ποινικές διαδικασίες κατά παιδιών και νέων περιέχονται στο προεδρικό διάταγμα αριθ. 448, της 22ας Σεπτεμβρίου 1988, το οποίο προβλέπει, γενικά, ένα σύστημα που ευνοεί περισσότερο τον ύποπτο/κατηγορούμενο, τόσο στις προκαταρκτικές έρευνες όσο και στις δικαστικές διαδικασίες.

vii. Ποιες είναι οι ειδικές εγγυήσεις για τους ευάλωτους;

Κατά γενικό κανόνα, ισχύουν οι συνήθεις κανόνες για την προστασία των σχετικών ατομικών δικαιωμάτων.

Δ. Ποιες είναι προθεσμίες των ερευνών;

Γενικά, εάν ο εισαγγελέας δεν ζητήσει τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, πρέπει να ασκήσει ποινική δίωξη εντός έξι μηνών από την ημερομηνία καταχώρισης του ονόματος του προσώπου στο οποίο καταλογίζεται η αξιόποινη πράξη στο μητρώο καταγγελλόμενων αδικημάτων· η προθεσμία αυτή παρατείνεται σε ένα έτος για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που ορίζονται στο άρθρο 407 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κώδικα ποινικής δικονομίας (οργανωμένο έγκλημα, τρομοκρατία, αδικήματα που σχετίζονται με πυροβόλα όπλα ή ναρκωτικά και άλλα σοβαρά αδικήματα). Σε κάθε περίπτωση, ο εισαγγελέας μπορεί, πριν από τη λήξη της προθεσμίας, να ζητήσει από τον αρμόδιο για τις προκαταρκτικές έρευνες δικαστή να παρατείνει την προαναφερθείσα προθεσμία για βάσιμους λόγους· περαιτέρω παρατάσεις μπορούν, κατά κανόνα, να ζητηθούν από τον εισαγγελέα σε περιπτώσεις ιδιαίτερα πολύπλοκων ερευνών ή όταν είναι αντικειμενικά αδύνατον να ολοκληρωθούν εντός της παραταθείσας προθεσμίας· κάθε παράταση μπορεί να επιτραπεί από τον αρμόδιο για τις προκαταρκτικές έρευνες δικαστή για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες. Κατά κανόνα, η διάρκεια των προκαταρκτικών ερευνών, συνυπολογιζομένων τυχόν παρατάσεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 18 μήνες. Ωστόσο, η μέγιστη διάρκεια είναι δύο έτη εάν οι προκαταρκτικές έρευνες αφορούν τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 407 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή σε άλλες περιορισμένες ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο.

Ε. Ποια είναι τα μέτρα που λαμβάνονται κατά το στάδιο της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των εναλλακτικών προς την προσωρινή κράτηση μέτρων, καθώς και των δυνατοτήτων μεταφοράς στη χώρα καταγωγής (ευρωπαϊκό ένταλμα επιτήρησης);

Εκτός από την προσωρινή κράτηση, μπορούν να επιβληθούν τα ακόλουθα αναγκαστικά προσωπικά μη στερητικά της ελευθερίας μέτρα επιτήρησης: απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, υποχρέωση εμφάνισης στην αστυνομία της ποινικής έρευνας, απομάκρυνση από την οικογενειακή εστία, απαγόρευση μετάβασης σε χώρους στους οποίους παρίσταται τακτικά το θύμα, απαγόρευση και υποχρέωση διαμονής σε συγκεκριμένη διεύθυνση, κατ' οίκον περιορισμός, προσωρινή κράτηση σε ιδρύματα με μη αυστηρές ρυθμίσεις κράτησης για τις μητέρες, προσωρινή κράτηση σε δομή ιατρικής περίθαλψης.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 14/02/2012

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.